

សន្លឹកព័ត៌មានស្តីពីថ្នាំវ៉ាក់សាំង

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង៖ តើលោកអ្នកត្រូវដឹងអ្វីខ្លះ

Many Vaccine Information Statements are available in Khmer and other languages. See www.immunize.org/vis

សេចក្តីថ្លែងការណ៍នៃព័ត៌មានអំពីថ្នាំវ៉ាក់សាំងជាច្រើនគឺអាចរកបានជាភាសាខ្មែរ និងភាសាផ្សេងទៀត។ ចូលមើល www.immunize.org/vis

1. ហេតុអ្វីត្រូវចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង?

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង អាចការពារ ជំងឺស្វិតដៃជើង។

ជំងឺស្វិតដៃជើង (ឬ poliomyelitis) គឺជាជំងឺពិការ និងគំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិតដែលបង្កឡើងដោយមេរោគប៉ូលីយ៉ូ ដែលអាចឆ្លងដល់ខ្លួន ឆ្លងខ្លួនរបស់មនុស្សដែលនាំឱ្យខ្លួន។

មនុស្សភាគច្រើន ដែលឆ្លងមេរោគជំងឺស្វិតដៃជើង ពុំមានរោគសញ្ញាទេ ហើយមនុស្សជាច្រើននាក់ជាសះស្បើយឡើងវិញ ដោយគ្មានកើតរោគផ្សេងឡើយ។ មនុស្សមួយចំនួនមានអាការៈឈឺបំពង់ក ក្តៅខ្លួន អស់កម្លាំង ដឹងធោង ឈឺក្បាល ឬឈឺពោះ។

មនុស្សមួយក្រុមតូចមានរោគសញ្ញាធ្ងន់ធ្ងរជាង ដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ខួរក្បាល និងខ្លួនឆ្អឹងខ្លះ៖

- Paresthesia (អារម្មណ៍ហាក់មានមូលចាក់នៅក្នុងជើង)
- ស្រោមខួរក្បាល និងឆ្អឹងខ្លះ (ការឆ្លងរោគស្រោមខួរ និង/ឬខួរក្បាល) ឬ
- ខ្លួន (ផ្នែកនៃរាងកាយមិនអាចផ្លាស់ទី) ឬភាពទន់ខ្សោយនៅក្នុងដៃ ជើង ឬអវយវៈទាំងពីរ។

ខ្លួនគឺជា រោគសញ្ញាធ្ងន់ធ្ងរបំផុតដែលទាក់ទងជាមួយជំងឺស្វិតដៃជើង ព្រោះវាអាចនាំឱ្យមានពិការភាពជាអចិន្ត្រៃយ៍ និងអាចស្លាប់បាន។

ភាពប្រសើរឡើងនៃការខ្លួនអវយវៈអាចកើតមានឡើងប៉ុន្តែចំពោះមនុស្សមួយចំនួន ការឈឺចាប់សាច់ដុំ និងភាពទន់ខ្សោយអាចរីករាលដាលពី 15 ទៅ 40 ឆ្នាំក្រោយ។ អាក្រក់នេះត្រូវបានគេហៅថា “រោគសញ្ញាក្រោយជំងឺស្វិតដៃជើង” ។

ជំងឺស្វិតដៃជើងត្រូវបានលុបបំបាត់ពីសហរដ្ឋអាមេរិក ប៉ុន្តែវានៅតែកើតមាននៅតំបន់ផ្សេងទៀតនៃពិភពលោក។ មធ្យោបាយដ៏ល្អបំផុតដើម្បីការពារខ្លួនអ្នក និងធ្វើឱ្យសហរដ្ឋអាមេរិកគ្មានជំងឺស្វិតដៃជើង គឺត្រូវរក្សាភាពស្អាតខ្ពស់ (ការការពារ) នៅក្នុងចំនួនប្រជាជន និងប្រឆាំងនឹងជំងឺស្វិតដៃជើងតាមរយៈការចាក់វ៉ាក់សាំង។

2. ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង

កុមារ ជាធម្មតាគួរចាក់វ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង ចំនួន 4 ដងនៅអាយុ 2 ខែ 4 ខែ 6-18 ខែ និង 4-6 ឆ្នាំ។

មនុស្សពេញវ័យភាគច្រើនមិនត្រូវការថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើងទេ ព្រោះពួកគេបានទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង ឯរួចហើយ ពេលនៅជាកុមារ។ មនុស្សពេញវ័យមួយចំនួន មានហានិភ័យខ្ពស់ ហើយគួរពិចារណាទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើងនេះ ក្នុងនោះ រួមបញ្ចូល៖

- មនុស្សដែលធ្វើដំណើរទៅកាន់តំបន់ណាមួយនៅលើពិភពលោក
- បុគ្គលិកនៃមន្ទីរពិសោធន៍ ដែលប្រហែលធ្វើពិសោធន៍លើមេរោគជំងឺស្វិតដៃជើង
- បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព ដែលព្យាបាលអ្នកជំងឺ ដែលអាចមានមេរោគជំងឺស្វិតដៃជើង
- អ្នកដែលមិនបានទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងដែលកូនរបស់ពួកគេនឹងទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង (ឧទាហរណ៍ កូនចិញ្ចឹមអន្តរជាតិ ឬជនភៀសខ្លួន)

វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺស្វិតដៃជើង អាចត្រូវបានផ្តល់ជាវ៉ាក់សាំងដាច់តែឯង ឬជាផ្នែកនៃវ៉ាក់សាំងរួមបញ្ចូលគ្នា (ប្រភេទវ៉ាក់សាំងដែលរួមបញ្ចូលគ្នានូវ វ៉ាក់សាំងច្រើនជាងមួយរួមគ្នាទៅក្នុងការចាក់វ៉ាក់សាំងម្តង)។

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើងអាចចាក់ឱ្យក្នុងពេលដំណាលគ្នានឹងថ្នាំវ៉ាក់សាំងដទៃទៀត។

3. និយាយជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក

ប្រាប់អ្នកផ្តល់វ៉ាក់សាំងរបស់អ្នក ប្រសិនបើ បុគ្គលនោះទទួលវ៉ាក់សាំង៖

- មាន ប្រតិកម្មអាលែហ្ស៊ី បន្ទាប់ពី ការចាក់ថ្នាំបង្ការជំងឺស្វិតដៃជើង ឬមាន អាឡេស៊ី ធ្ងន់ធ្ងរ និងគំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិត

ក្នុងករណីខ្លះ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកអាចសម្រេចចិត្តពិន្យា ពេលការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺស្វិតដៃជើង រហូតដល់ការណាត់ជួបនាពេលខាងមុខ។

អ្នកដែលមានជំងឺស្រាល ដូចជាជំងឺផ្លាសាយ អាចទទួលថ្នាំបង្ការនេះបាន។ អ្នកដែលមានជំងឺធ្ងន់ធ្ងរ ឬធ្ងន់ធ្ងរ គួររង់ចាំ រហូតដល់ពួកគេជាសះស្បើយស្រស់ ន មុនពេលទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង។

មិនត្រូវបានគេដឹងថា ហានិភ័យនៃវ៉ាក់សាំងនេះចំពោះអ្នកមានផ្ទៃពោះ ឬបំបៅដោះកូននោះទេ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺស្វិតដៃដើម អាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យ ប្រសិនបើ អ្នកមានផ្ទៃពោះមានហានិភ័យខ្ពស់ក្នុងការឆ្លងមេរោគ ហើយត្រូវការការការពារជាបន្ទាន់។

អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នកអាចផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមដល់លោកអ្នកបាន។

4. ហានិភ័យនៃប្រតិកម្មថ្នាំវ៉ាក់សាំង

កន្លែងឈឺ ដែលមានអាការៈក្រហម ហើម ឬឈឺចាប់នៅកន្លែងចាក់ថ្នាំអាចកើតឡើង បន្ទាប់ពីចាក់វ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃដើម។

ពេលខ្លះ មនុស្សស្លាប់ បន្ទាប់ពីដំណើរការវេជ្ជសាស្ត្ររួមទាំងការចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង។ សូមប្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នក ប្រសិនបើលោកអ្នករំលឹក ឬចក្ខុញណាផ្លាស់ប្តូរ ឬឮសំឡេងហឹង ឬក្នុងត្រចៀក។

ដូចថ្នាំផ្សេងទៀតដែរ ថ្នាំវ៉ាក់សាំងកម្រនឹងបង្កប្រតិកម្មអាណែហ្ស៊ី ធ្ងន់ធ្ងរ ឬរូបសធ្ងន់ធ្ងរផ្សេងទៀត ឬការបាត់បង់ជីវិត។

5. ចុះបើមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរឬ?

ប្រតិកម្មអាណែហ្ស៊ី អាចកើតឡើងបន្ទាប់ពីអ្នកទទួលថ្នាំបង្ការ ចាកចេញពីគ្លីនិក។ ប្រសិនបើអ្នកឃើញសញ្ញានៃប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ (កន្ទួលក្រហម ហើម មុខ និងបំពង់ក ពិបាកដកដង្ហើម បេះដូងលោតញាប់ រំលឹម ឬខ្សោយ) សូមទូរស័ព្ទទៅ 9-1-1 ហើយនាំអ្នកជំងឺទៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតបំផុត។

សម្រាប់សញ្ញាផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងអ្នក សូមទូរស័ព្ទទៅអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក។

ប្រតិកម្មទៅប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំវ៉ាក់សាំង គួរតែត្រូវបានរាយការណ៍ទៅ Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS)។ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកជាធម្មតានឹងដាក់របាយការណ៍នេះ ឬអ្នកអាចធ្វើវាដោយខ្លួនឯងបាន។ សូមចូលទៅគេហទំព័រប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VAERS) www.vaers.hhs.gov ឬទូរស័ព្ទទៅលេខ 1-800-822-7967។ ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំ (VAERS) សម្រាប់តែការរាយការណ៍ប៉ុណ្ណោះ។ បុគ្គលិករបស់ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំ (VAERS) មិនផ្តល់ជំនួយអំពីវេជ្ជសាស្ត្រទេ។

Khmer translation provided by Immunize.org

6. កម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង

National Vaccine Injury Compensation Program (កម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VICP)) គឺជាកម្មវិធីរបស់រដ្ឋសហព័ន្ធ ដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីបង់សំណងអ្នកទាំងឡាយដែលអាចរងរបួសដោយសារតែថ្នាំវ៉ាក់សាំងមួយចំនួន។ ការទាមទារទាក់ទងនឹងរបួស ឬការស្លាប់ដោយសារការទទួលថ្នាំបង្ការ មានពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ការដាក់ឯកសារ ដែលអាចមានរយៈពេលខ្លី ត្រឹមពីរឆ្នាំ។ សូមចូលទៅគេហទំព័រកម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VICP) www.hrsa.gov/vaccinecompensation ឬទូរស័ព្ទទៅលេខ 1-800-338-2382 ដើម្បីសិក្សាអំពីកម្មវិធីនិងការដាក់ពាក្យទាមទារ។

7. តើខ្ញុំអាចសិក្សាបន្ថែមទៀតដោយរបៀបណា?

- សូមសួរអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នក។
- សូមទូរស័ព្ទទៅក្រសួងសុខាភិបាលរដ្ឋ ឬនៅមូលដ្ឋានរបស់លោកអ្នក។
- សូមចូលទៅ Food and Drug Administration (គេហទំព័ររដ្ឋបាលអាហារនិងឱសថ (FDA)) ដើម្បីទទួលបានកញ្ចប់សេវាកម្មថ្នាំបង្ការ និងព័ត៌មានបន្ថែម www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines ។
- Centers for Disease Control and Prevention (សូមទាក់ទងមជ្ឈមណ្ឌលទប់ស្កាត់ និងបង្ការជំងឺ (CDC))៖
 - សូមទូរស័ព្ទទៅលេខ 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) ឬ
 - ចូលមើលគេហទំព័ររបស់ CDC នៅ www.cdc.gov/vaccines ។